

ΕΥΘΥΤΕΝΩΣ

Χρήστος Μπελέρχας → Διευθύνων Σύμβουλος Rothsay Accounting Services Miranda P/L

Η ΤΥΡΑΝΝΙΑ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

Ta τελευταία 30 χρόνια, το χρέος όλων των χωρών αλλά και ιδιωτών, έχει εκτοξευθεί στα ύψη λόγω των ελλειμμάτων στους προϋπολογισμούς των κυβερνήσεων τους και υπερβολικού δανεισμού των ιδιωτών για αγορά μετοχών και ακινήτων. Σήμερα, το συνολικό χρέος ανέρχεται στα US\$200 τρισεκατομμύρια, από τα οποία τα 18 τρισεκατομμύρια τα χρωστάει η Αμερικάνικη κυβέρνηση. Πρακτικά είναι αδύνατο να ξέρει κανείς ποιοί είναι οι ιδιοκτίτες αυτού του χρέους, δηλαδή οι δανειστές. Οι κυβερνήσεις εκδίδουν ομόλογα τα οποία πωλούνται ελεύθερα στην αγορά και μπορεί να έχουν εκδοθεί στην Ουάσιγκτον και να καταλήξουν στα θησαυροφλάκια ενός μικρού συνταξιοδοτικού ταμείου στην Ισλανδία. Ακόμα και τα στεγαστικά δάνεια που δίνουν οι τράπεζες σε ιδιώτες ή τα μικρά δάνεια για αγορά αυτοκινήτου ή πλεκτρικών συσκευών, γίνονται πακέτα και πωλούνται στην ελεύθερη αγορά και κανένας δεν γνωρίζει ποιός τα έχει στα χέρια του.

Η τακτική της Αμερικάνικης Αποθεματικής Τράπεζας, της Ιαπωνικής Κεντρικής Τράπεζας και τελευταία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας να εκτυπώνουν χρήμα και να αγοράζουν ομόλογα, έχει κρατήσει τα επιτόκια και τον πληθωρισμό, σε χαμπλά επίπεδα για μεγάλο χρονικό διάστημα. Δεν έχει καταφέρει όμως να τονώσει τη ζήτηση στην αγορά και τη οικονομική ανάπτυξη παγκοσμίως είναι αναιμική.

Τόσο οι κυβερνήσεις όμως όσο και τα νοικοκυριά, χρειάζονται περισσότερα χρήματα για να εξυπηρετούν τα διογκωμένα χρέη. Οι μεν κυβερνήσεις μπορούν να έχουν αυξημένα έσοδα μέσω της φορολογίας, τα δε νοικοκυριά μέσω του μισθού, μικρών επιχειρήσεων και μικρών επενδύσεων. Με την οικονομία να αναπτύσσεται με χαμηλούς ρυθμούς, οι κυβερνήσεις δεν μπορούν να εισπράξουν περισσότερους φόρους αφού τα κέρδη των επιχειρήσεων είναι χαμηλότερα. Ούτε τα νοικοκυριά σαν σύνολο μπορούν να έχουν αυξημένα εισοδήματα σε συνθήκες χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης. Έτοι απλά τα χρέη συνεχίζουν να υπάρχουν και λίγο-λίγο ανεβαίνουν και γίνονται τροχοπέδη για την οικονομία.

Υπάρχουν τρεις τρόποι για να απαλλαγούνται τη «τυραννία του χρέους». Ο καλλύτερος είναι η οικονομική ανάπτυξη σε ρυθμούς που κρατούν τον πληθωρισμό σε ανεκτά επίπεδα αλλά επιτρέπουν κερδοφορία που εξυπηρετεί άνετα την πληρωμή των τόκων και αποπληρώνει και μέρος από το κεφάλαιο στα δάνεια. Αυτό επιδιώ-

κουν οι κυβερνήσεις αλλά φαίνεται πως ο τρόπος με τον οποίο επιχειρούν να προσδώσουν μεγαλύτερη ανάπτυξη στην οικονομία δεν είναι ο πλέον ενδειγμένος και δεν φέρνει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Επομένως στο εγγύς μέλλον θα πρέπει να αποκλεισθεί αυτή η πιθανότητα να απαλλαγθεί το χρέος μέσω της οικονομικής ανάπτυξης.

Ο δεύτερος τρόπος είναι η άνοδος του πληθωρισμού σε μεγαλύτερα επίπεδα από αυτά που στοχεύουν οι Κεντρικές Τράπεζες σε όλο τον κόσμο. Όταν ο πληθωρισμός ανεβαίνει, ανεβαίνουν και τα εισοδήματα των κυβερνήσεων και των νοικοκυριών σε ονομαστικές τιμές. Δηλαδή μπορεί να αγοράζει κανείς τα ίδια πράγματα ή και λιγότερα με τον αυξημένο μισθό σαν επακόλουθο του υψηλότερου πληθωρισμού, πληρώνει όμως μικρότερο μέρος του εισοδήματος στο δάνειο, αφού το δάνειο δεν αυξάνεται. Οι τράπεζες βέβαια θα ανεβάσουν τα επιτόκια για να μην χάνουν από την άνοδο του πληθωρισμού, αλλά η εξυπρέτηση των χρεών κυρίως από τις κυβερνήσεις, γίνεται πολύ ευκολότερη αφού τα ομόλογα που εκδίδουν πληρώνουν σταθερό επιτόκιο και δεν μπορούν οι τράπεζες να το ανεβάσουν. Ακολούθως, οι κυβερνήσεις μπορούν να πάρουν μέτρα και να αποζημιώσουν τα νοικοκυριά γιά τις επιπτώσεις του πληθωρισμού. Οι Κεντρικές Τράπεζες όμως μέχρι τώρα, διατηρούν τον πληθωρισμό κάτω από τα όρια που οι ίδιες έχουν θέσει και έτοι δεν πρόκειται να απαλλαγθεί τη «τυραννία του χρέους» ούτε με αυτό τον τρόπο στο εγγύς μέλλον.

Ο τρίτος τρόπος, είναι η διαγραφή του χρέους ή μέρους από το χρέος. Επειδή όμως κανένας δεν διαγράφει εύκολα με τη θέληση του, αυτά που του χρωστάνε, η μόνη περίπτωση για να διαγραφούν χρέη, είναι η χρεωκοπία ή η απειλή χρεωκοπίας του δανειζόμενου. Μπορεί δηλαδή ο δανειστής, να έρθει σε συμφωνία συμβιβασμού με τον δανειολόπτη και να διαγράψει ένα μέρος του χρέους, ώστε να μην χρεωκοπίση ο δανειολόπτης και να μπορεί να συνεχίσει την αποπληρωμή του εναπομείναντος δανείου. Αν δεν γίνει καμία συμφωνία για μερική διαγραφή του χρέους και ο δανειολόπτης χρεωκοπίση, τότε τα περιουσιακά του στοιχεία περνούν στα χέρια του δανειστή και πωλούνται για την αποπληρωμή του χρέους του. Αν από την πώληση δεν συγκεντρωθούν αρκετά χρήματα για να αποπληρωθεί το δάνειο, τότε αναγκαστικά, το υπόλοιπο χρέος διαγράφεται και ο δανειστής θα υποστεί οικονομική ζημιά. Αυτός είναι ο πιό

επώδυνος τρόπος για την απάλλυνση από την «τυραννία του χρέους» που τελειώνει με οικονομική καταστροφή για τον δανειολόπτη και μερική ή ολική διαγραφή του χρέους από τον δανειστή ο οποίος επίσης θα υποστεί οικονομική ζημιά σε μικρότερη κλίμακα. Φυσικά με τον τρόπο αυτό απαλλάσσεται από το χρέος μόνο ο χρεωκοπίσας δανειολόπτης, ενώ οι υπόλοιποι συνεχίζουν να υποφέρουν από τις συνέπειες του χρέους. Σαν αποτέλεσμα των χρεωκοπιών, η οικονομία πέφτει σε χαμηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης ή σε ύφεση και οι αναγκαστικές πωλήσεις των περιουσιακών στοιχείων των χρεωκοπιών, οδηγούν σε πτώση στις τιμές των ακινήτων ή μετοχών που είχαν ανέβει σε δυσθεώρητη ύψη λόγω του εύκολου και υπερβολικού δανεισμού. Η διαδικασία αυτή μπορεί να διαρκέσει πολλά χρόνια και είναι ιδιαίτερα οδυνηρή όπως έχουν διαπιστώσει οι Ιάπωνες, οι οποίοι βλέπουν την οικονομία τους να μην μπορεί ακόμα να συνέλθει από το σοκ του 1987, όταν αγόραζαν σε υπερβολικά υψη-

λές τιμές μετοχές και ακίνητα. Μόλις η οικονομία τους μπήκε στη διαδικασία του «ξεφουσκώματος» των τιμών των μετοχών και ακινήτων, εγκλωβίστηκε σε μιά αλυσιδωτή σπειροειδή καθοδική πορεία, από την οποία δεν έχει ξεφύγει ακόμα.

Η νομιματική πολιτική των Κεντρικών Τραπέζων, με προεξάρχουσα την Αμερικάνικη Ομοσπονδιακή Τράπεζα, οδήγησε σε υψηλές τιμές τις μετοχές και τα ακίνητα, πρώτα στην Αμερική, όπου οι τιμές των ακινήτων «ξεφουσκώσαν μέχρι και 50% με την κρίση των υπο-παραγώγων και την κατάρρευση της Lehman Brothers, οι δε τιμές των μετοχών συγκρατούνται ακόμα σε υψηλά επίπεδα. Η ίδια πολιτική, κρατάει τις οικονομίες σε χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και θέτει την παγκόμια οικονομία σε τροχιά «φτωχοποίησης» δημιουργώντας «φούσκες» στην αγορά, οι οποίες αργά ή γρήγορα σπάνε και δημιουργούν οικονομικά θύματα σε μεγάλη κλίμακα.

ROTHSAY ACCOUNTING SERVICES MIRANDA P/L
Suite 4, 1st Floor, 167 Port Hacking Rd, Miranda NSW 2228

Μην αγχώνεστε με τα λογιστικά και τα φορολογικά. Ελάτε στους ειδικούς. Ο Χρήστος και ο Αλέξ Μπελέρχας και το ειδικευμένο προσωπικό τους, φροντίζουν και την παραμικρή λεπτομέρεια.

- ❖ Επενδυτές ακινήτων
- ❖ Τεχνίτες
- ❖ Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
- ❖ Βιομηχανίες
- ❖ Καταστήματα
- ❖ Χρηματιστές και επενδυτές μετοχών
- ❖ Προσωπικές δηλώσεις
- ❖ Συνεταιρισμοί
- ❖ Εταιρείες
- ❖ Family Trusts
- ❖ Unit Trusts
- ❖ Superannuation Funds

Επωφεληθείτε από την πείρα μας και τη μεγάλη ποικιλία υπηρεσιών που προσφέρουμε.

Για να κοιμάστε ήσυχοι.

Κλείστε το ραντεβού σας σήμερα.

**Email:chris@rothsaymiranda.com
Ph: (02) 9544 6108 Fax: (02) 9522 2981**